

Bankier met nieuwe moraal

Titel: Het nieuwe bankieren. De duurzame oplossingen van bankier Peter Blom

Auteur: Tobias Reijngoud

Uitgeverij: Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen, 2009, 158 pagina's, 16,95 euro.

Titel: Good Value, Reflections on Money Morality and an Uncertain World

Auteur: Stephen Green

Uitgever: Allen Lane, Penguin Books, Londen, 2009, 205 pagina's, 38,25 euro.

Door AERNOUT BOUWMAN-SIE

Ze zijn er, bankiers die gewetensvol naar de puinhopen van de financiële crisis kijken en zich afvragen: wat kunnen we hiervan leren? President Stephen Green van de Britse bank HSBC – de grootste bank ter wereld – is zo'n gewetensvolle bankier. In *Good Value* plaatst hij de huidige crisis in een historische context.

Daarbij gaat hij verder terug dan de al vaak gemaakte vergelijking met de economische crisis in de jaren dertig. Zo constateert hij bijvoorbeeld dat het Romeinse en Chinese rijk lang naast elkaar hebben bestaan, maar dat de interactie tussen die twee grootmachten altijd beperkt is geweest. En dat beide politieke en economische grootmachten met enige regelmaat schoksgewijs veranderingen hebben doorgemaakt.

De huidige wereld zit niet veel anders in elkaar, zo stelt Green, die als vooraanstaand bankier de Britse regering regelmatig van advies voorziet. Met het verschil dat de wereld zich door de globalisering heeft ontwikkeld tot een *global bazar*, een marktplaats waar voortdurend goederen, kapitaal

en ideeën van eigenaar wisselen.

De huidige crisis heeft volgens Green duidelijk gemaakt dat het kapitalisme en de daarmee verbonden vrije markt hebben geleid tot het maken van veel te eenzijdige afwegingen.

Mensen zouden niet alleen op economische grond hun afwegingen moeten maken, maar zich bijvoorbeeld ook af moeten vragen of hun beslissingen duurzaam zijn. En of zij op basis van hun eigen keuzes wat zouden kunnen doen aan de armoede in de wereld.

Green vat de betekenis van *Good Value* heel letterlijk op. Iets wat goed is, zou economische waarde moeten krijgen. En zodra dat het geval is, doet de markt de rest. Want daar bepaalt de vrije keuze van het individu wat de waarde van het goede is.

De markt bepaalt de waarde van

het goede. Voor directeur Peter Blom van de Triodos Bank moet dat een nachtmerrie zijn. In *Het nieuwe bankieren*, dat journalist Tobias Reijngoud op basis van gesprekken met de Nederlandse bankier schreef, stelt Blom net als Green dat de crisis een zeldzame kans is om structurele hervormingen door te voeren. Blom deelt ook de analyse van Green dat het huidige kapitalisme stuurt op de korte termijn en niet op de lange termijn. Maar Blom ziet weinig in de markt als de inspiratiebron voor het nieuwe kapitalisme. In tegendeel. De markt moet juist worden beteugeld.

Volgens Blom is de belangrijkste oorzaak van de economische crisis het loskoppelen van de relatie tussen economische en maatschappelijke waarden. De internationale financiële wereld staat zover af van de werkelijkheid, zegt Blom, dat de aandeelhouders van een bedrijf alleen nog maar geïnteresseerd zijn in een zo hoog mogelijk rendement. En niet meer in de maatschappelijke en sociale rol van een onderneming.

Om de onderneming weer haar maatschappelijk rol te geven, pleit Blom onder andere voor het buitenspel zetten van de aandeelhouders. De bestuurders hebben dan weer tijd en ruimte om een strategie voor de lange termijn uit te werken.

Blom is een voorstander van kleine banken. Hij vindt dat banken bestaan bij de gratie van de relatie met hun klanten. En die relatie kun je het beste onderhouden als je dat op kleine schaal doet.

Maar kleine banken hebben in de wereldomspannende financiële wereld weinig invloed.